

lesarabrev

Tað er tú, sum mistekur teg Pauli!

Í Dimmaletting leygar-dagin kemur Pauli Ellef-sen við viðmerkingum til nakað, sum eg havi skriv-að í »Sosialinum« um lýs-ingina hjá Sambands-flokkinum um teirra upp-skot um meirveiting til einkjur.

Ein stórir partur av greinini er uttanumtós. Til hetta skal einki verða viðmerkt uttan tá Pauli sigur: Tey flestu minn-ast, hvussu langt Óli var úti í skrivning síni um fiski-vinnufundin í London á sinni.

Her haldi eg, at Pauli minnst skeivt. Tað var hann sjálvur, sum var langt úti, sum t.d. tá hann tosaði um misgerð hjá dænum í samband við býti av kvotum. Eg skal tó ikki starta nakað nýtt orðaskifti um hetta mál,

tá hetta ikki kann hava stórvegis áhuga í dag.

Í áðurnevndu grein vísti eg á, at tað var í stríð við veruleikan, at sambands-flokkurin hevði lagt nakað lógaruppskot fram á ting um eykahjálpi til einkjur.

Einki oyra givið meir til einkjur

Eingin hevur mótmælt tí, sum Pauli tekur úr Løg-tingstiðindi fyri 1975, blaðs. 133. Men her er talan um eitt broytingarupp-skot til figgjarlógina. Og Pauli veit nógv betur enn eg, at bert tað at hetta uppskot varð samtykt hevði einki oyra givið meira til einkjur. Upp-hæddin hevði bert staðið á figgjarlógini. Skuldu einkjur fáa nakað burtur

úr hesum uppskoti, so varð royndugt við einum lógaruppskoti, sum skuldi verið ein broyting til tá-galdandi einkjupensjóns-lóg. Men einum slíkum uppskoti kom Pauli als ikki við, og tí varð upp-skot hansara í samband við figgjarlógina fullkomi-liga virðisleys. So tað er ikki rætt, tá Pauli skrivur: Trýrt tú ikki, at feroyskar einkjur eru fullkomiligar líkaselar um tær fáa pen-gingin jattaðan út frá ein-um nýggjum uppskoti til figgjar- ella sum eitt ann-að uppskot?

Einkjurnar kunnu bert hava áhuga fyri einum uppskoti, sum gevur teimum betri sændir, og eitt slíkt hevur sambands-flokkurin ikki sett fram.

Tá Pauli so vil verða við, at hetta mál litið ella einki skal hava við tær skipanir at gera, sum eru framar av hesum tingi, so kann verða mint á, at orsøkin til, at hetta er drigið fram eisini er, at í

áðurnevndu lýsing varð roynd at billa fólki inn, at hetta landsstýrið einki hevur gjørt fyri einkjur-nar. Hetta er skeivt, sum Pauli eisini viðgongur nú.

Niðurstøðan

Niðurstøðan í hesum máli er sostatt:

1. Sambandsflokkurin hevur einki lógaruppskot lagt fram um at beta um korini hjá einkjum. Hesi kann bert betast um við einum lógaruppskoti.
2. Tað uppskot, sum Sambandsflokkurin hevur sett fram, vildi einki bett um korini hjá einkjum.
3. Landsstýrið hevur sjálvt lagt fram á ting uppskot um at beta um korini hjá einkjum. Hetta hava allir flokkar atkvøtt fyri.

Pauli kann so skriva síðu og síðu niður, men hesar veruleikar kann hann so ikki reingja.

Óli Jacobsen

Framhald frá síðu 6

eru ongantið framd í sama valskeiði, men harvið verður ikki sagt, at vit hava fingið alla okkara skrá uppfyllta — nei, enn er langt á mál.

Samgongan og feroyska samfelagið sum heild

Taka vit samfelagsgongdina sum heild hesi 4 árin undir einum, mugu vit á-sanna, at tað hevur eydnast hesari samgongu at:

— halda arbeiðsloysin-um frá durunum í einum heimi, sum remsist í harð-astu kreppu síðan triá-árin.

— tryggja øllum okkara veiðiflota so góð veiði-rettindi at eingi fer hava nóyst at ligið vegna manglandi veiðiloyvi.

— at útbyggja ta al-menna serviceniveauið og styrkt tað sosiala trygdar-netið, so Feroyar ongantið áður hava verið eitt so trygt samfelag — hetta í eini tíð, hvar sosialu veit-ingarnar í útheiminum dagliga verða skornar niður og almenna støðan hjá gomlum, sjúkum, av-lánum og teimum undir út-búgving versnar ár um ár.

— at gera munandi á-bøtur á skúlaskapin, so tey ungu í framtíðini

Stutt viðmerking

Má siga, at eg ongantið havi hoyrt eina so ná-greiriliga gjeðnumgongd av lógmansrøðuni. Tøkk skulu okkara kosnu ting-menn hava, fyri at teir ikki nýttu sína stuttu

talutið til biliga, lokal-patriotiska valpropa-gandu, hóast vit eru kom-in so nær 7. november.

Lurtari

standa betur útgjerd til at fara út í lívið.

— at gera munandi á-bøtur á skattalógina, so láginntekurnar koma, um alt gongur eftir setlan, at fáa ein heilt fittan skatta-lætta.

— at skipa so fyri, at arbeiðarar, handverkarar, fiskimenn og útróðrar-menn lónarliga eru væl betur fyri enn fyri 4 árum síðan — hóast eisini her er langt á mál.

Hvat hevur andstøðan fingið av skafti?

Hyggja vit at andstøðu-politikkinum hesi 4 árin, kann sláast fast, at and-støðan

1) Ikki hevur vist á nakra aðra politiska leið, enn ta leið, sum samgong-an hevur gingið.

2) Ikki er komin við nokrum konstruktivum uppskoti sum uppskoyti til landsstýrisins politikk.

3) Við at gera gøtur burtur úr óviðkomandi og litið týðandi málum og við fjákkutari og barnsligari útspilling hevur forðað fyri einum sakligum tjaki um teir spurningar, sum hava verið fyri á tingi og tey veruliga álvarsmál, ið vit ikki sleppa undan í næstu framtíð.

Eitt og hvørt landsstýri hevur brúkt fyri eini góðari andstøðu, t.e. ein and-støða, sum — sjálvsagt — finnst at politikki lands-

stýrisins og samstundis peikar á aðrar møguleikar og loysnir. Stjórnin eigur ikki at vera erkvisin, um hon verður álopin, men hon eigur hinvegin at kunna krevja, at andstøð-an kemur við bara onkrum góðum uppskoti til loysn av teimum veruliga stóru ofta sera flektu málum, ið hava ligið fyri. Táð hevur andstøðan í farna val-skeiði ikki gjørt!

— Ja, tað er ikki ov nógv sagt, at andstøðan í valskeiðinum 1974—78 er tann neyðarsligasta, vit nakrantíð hava upplivað í feroyskari politiskari søgu.

Ein má tí spyrja ta feroysku veljarafjældina:

Hava vit ráð til at risi-kera, at tey framstig, sum gjørd eru tey seinastu fyra árin skulu lorkast burtur av so evnaleysum og á-byrgdarleysum monnum, sum teimum, ið hava teknað andstøðuna hetta valskeiðið?

Hava vit ráð til at lata tær avbjóðingar, sum framtíðin ber við sær upp í hendurnar á monnum, sum ikki hava prógvnað, at teir hava minsta hegni til at lofta hesum avbjóðing-um og sum ikki hava peikað á eina einastu loysn av teimum mongu og út av lagi toreru spurningum, sum hetta landsstýri hevur skula loyst?

Jóannes Dalsgaard
Tveroyri

av einum feroyskum enn einum donskum myndug-leika.

Henda partin av sáttar-gerðini við danir hevur heimastýrið nýtt høvi til at seta í verk í hesum ferum og hava vit verið við til tær allar — sam-bandsmenn hava sjálvir verið við til nakrar:

1. Í tí fyrsta javnaðar-sambandslandstýrinum, tá vit vóru við til at yvir-taka postverkið. Henda yvirtøka varð ikki sett í verk fyrr enn seinni.

2. Undir seinasta javn-aðar-sambandslandstýri yvirtøku vit í besta for-stálsli og saman við sam-bandsflokkinum umsit-ingina av sosial (almanna) málum. Hesa yvirtøku standa vit fult út við men leggið merki til vit yvir-tøku bert umsitingina.

Hitt figgjarliga býtið av teim sosialu útreiðslunum er óbroytt.

3. Vit yvirtøku undir sama landsstýri í felag við sambandsflokkinum ein part av vaktar- og bjarg-ingartænastuni við Fero-yar. Eisini hesa yvirtøku standa vit við uttan at vit á nakran hátt kenna okk-um sum loysingarmenn.

4. Vit hava loyvalir móti eini skjótt 30 ára gamlari samtykt verið við til at seta yvirtøkuna av post-verkinum í verk — Hetta er so sjálvsagt, at tað krevur onga viðmerking.

5. Vit hava undir hesum landsstýrinum verið við til

at yvirtaka umsitingina av skúlanum. Her er sum við almannamálunum bert talan um umsitingina ella stýringina. Vit hava ikki yvirtikið tann danska partin av skúlaútreiðslun-um, so hitt figgjarliga býtið av skúlarakstrinum verður óbroytt, eisini her siga sambandsmenn ó-satt, tá teir skriva, at vit hava yvirtikið sjálvan skúlan.

Henda yvirtøkan kemur at kosta umleið 1 millión og ganga vit fult út inn fyri henni. Vit gera tað tí vit eru sannførdir um:

a) at ein samskipan av allari skúlaumsiting er neyðug, eftirsum alt hetta einki í dag er ein umsit-ingarlig flokja. Samskip-anin er bert gjørlig við eini yvirtøku.

b) Skúlin er eitt so við-kvæmt øki, at hann sjálvsagt best verður stýrdur av teimum, sum liva í tí samfelagi, har skúlin er. Hetta hava danir og grøn-landingar í Grønlandi longu ásaðnað og verður skúlin tað fyrsta, ið grøn-landingar yvirtaka, tá teir nú fáa heimastýri.

c) at vit, tá vit sjálvi hava ábyrgdina av skúla-num, betur enn nú kunnu skapa okkum ein skúla, ið hóskar uppafur betur til okkara samfelag, enn hann ger í dag.

d) at vit, tá vit sjálvi hava ábyrgdina best kunnu tryggja okkum ein fólkaskúla á einum feroyskum siðmenningar-ligum og kristnum grund-arlagi.

Vit hava harnæst út-bygt tað figgjarliga sam-starvið við Danmark við tað, at tað hevur eydnast landsstýrinum at fáa stat-in til at gjalda 40% av tí sum sjúkragæðingarnir kosta. Henda »um-venda yvirtøkan« gevur okkum í peningi úr Dan-mark enn hinar yvirtøkurnar kosta. Tað skuldi tí verið heilt týðuligt og eyð-sæð fyri øllum, at tosið um at vit eru í ferð við at gera loysingarflokkur byggir á beinleiðis ósann-inði.

Her er eisini uppá pláss at minna á, at sambands-flokkurin eisini var í móti betri lánimøguleikum til sethúsabygging — nakað sum undirbyggir oman-fyrirstandandi.

Hetta var eitt sindur um skuldsetingarnar um javnaðarflokkin sum loys-ingarflokk og veljararnir kunnu nú sjálvir døma um, hvussu nógv hald er í teimum.

Næstu ferð skulu vit gera viðmerkingar til skuldsetingarnar um kommunismu og prógva, at hesar skuldsetingar allar uttan undantak byggja á beinleiðis reingjan av veruleikanum og falsan av søguni, og triðu og sein-astu ferð fara vit so at av-dúka orsakirnar til, at okkara gamli samstarvs-felagi í politikki, sam-bandsflokkurin hevur tik-ið til tey vanlukku ráð at nýta ósannindi um javn-aðarflokkin í valstriðnum.

Lærari á bygð